WIKIPEDIA

Gjuha Movima

Movima është një gjuhë që flitet rreth 1,400 (gati gjysmën) e Movimës, një grup amerikanësh vendas që banon në rajonin e Llanos de Moxos të Amazon Bolivisë, në Bolivinë verilindore. Konsiderohet si një gjuhë e izoluar, pasi nuk është provuar të jetë i lidhur me ndonjë gjuhë tjetër.[1]

Fonologjia

Movima ka pesë zanore :

Titulli	Fronti	Qëndror	Prapa
Afer	i		u
I mesit	e		o
Hapur		a	

e / dhe / o / më shumë ngjajnë [ɛ] dhe [ɔ], respektivisht, se sa zanoret e afërta [e] dhe [o]. Zanoret kanë një dallim gjatësi fonemike, edhe pse disa procode procesi mund të zgjasin zanoret e shkurtra të shkurtra. Movima nuk ka ton.[2]

Bashkëtingëlloret e Movimas

		Buzor	Alveolar		tingull qiellzor	Velar		Glottal
			Qendror	Anësor		Qartë	Lab.	
Hundor		m	n					
Stop	**Pulmonic**	p	t		tʃ	k (g)	k^{w}	
	implosive	ɓ	ɗ					
fërkimore		(f) β	s	ɬ				h
Approximant				l	j	w		j^{ʔ}
Dredhje			r					

Plosive / p / është realizuar si [p] në fillimin e rrokjeve, por si [pʔ^{m}] (e cila është në kontrast me fonemën e thjeshtë hundës / m /) në koka. Në mënyrë të ngjashme, / t / dhe / k / janë realizuar si [tʔ^{n}] dhe [ʔɣ] (dmth., Si një ndalesë glottal me një lirim vokale), respektivisht, në kallamin e rrokjeve. Në fjalët vokale-fillestare dhe midis zanoreve ngjitur, shfaqet një ndalesë epitetike glottal.

Fonemët / f / dhe / ɡ / janë të pranishme vetëm në huazimet spanjolle.

Morfologji

Në Movima, përbërja dhe inkorporimi janë procese derivative produktive. Reduplication dhe affixation, duke përfshirë disa procese (të tilla si marker irrealis (k) a ') që ngjajnë infixation, janë gjithashtu të zakonshme. Shembuj tipikë të zbutjes, të tilla si numri, rasti, koha, humor dhe aspekti, nuk janë detyrueshëm të shënuara në Movima.[3] Shumë procese derivative mund të aplikohen në një fjalë të vetme Movima. Morphemi i njëjtë mund të shfaqet shumë herë në një fjalë në këtë mënyrë, për shembull, tikoy-na-poj-na "Unë bëj X vras Y."

Burimet

1. ^ wals.info (http://wals.info/languoid/lect/wals_code_mov) Atlasi Botëror i Strukturave të Gjuhëve Online. Marrë 2008-10-24.
2. ^ "WALS – Movima" (http://wals.info/languoid/lect/wals_code_mov). *World Atlas of Language Structures Online*. Retrieved 2008-10-24.
3. ^ "A grammar of Movima" (http://webdoc.ubn.ru.nl/mono/h/haude_k/gramofmo.pdf) Radboud Universiteit Nijmegen. Marrë 2008-10-22.